

بحث‌های داغ در روزهای سرد ژنو دود سفید یا سیاه؟

شهر سرد و پوشیده از برف ژنو در سه روز گذشته شاهد مذاکرات داغ و فشرده تیم مذاکره‌کننده هسته‌ای کشورمان به ریاست محمدجواد ظریف با گروه موسوم به 5+1 بود.

شهر سرد و پوشیده از برف ژنو در سه روز گذشته شاهد مذاکرات داغ و فشرده تیم مذاکره‌کننده هسته‌ای کشورمان به ریاست محمدجواد ظریف با گروه موسوم به 5+1 بود.

در این میان البته ظریف با کاترین اشتون مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا چند دور به مذاکره و گفت‌وگو پرداختند. بنابر آخرین گزارش‌ها، مذاکرات ژنو3 در حالی امروز با وزرای خارجه 5+1 که به ژنو سفر کرده‌اند ادامه می‌یابد که تا لحظه تنظیم این گزارش همه نگاه‌ها به سمت هتل «اینتر کانتینانتال» محل برگزاری مذاکرات است که آیا دود سفید یا سیاه از آن بلند خواهد شد. شهر ژنو از روز چهارشنبه 29 آبان ماه به فاصله 10 روز بعد از نشست قبلی و برای سومین بار در دولت یازدهم میزبان مذاکرات ایران و گروه 5+1 بود.

در نشست قبلی که به مدت سه روز 16، 17 و 18 آبان (هفتم، هشتم و نهم نوامبر) با حضور وزرای خارجه ایران، آمریکا، روسیه، انگلستان، فرانسه، آلمان، قائم مقام وزیر خارجه چین و کاترین اشتون در این شهر برگزار شد و البته تا نیمه‌شب 19 آبان نیز به طول انجامید قرار بود توافقنامه‌ای بین طرفین به امضا برسد که به دلیل ارائه یکسری اصلاحیه‌ها از سوی فرانسه و طرح مواضع حداکثری و زیاده‌خواهی کشورهای غربی تفاهمی حاصل نشد و در نهایت توافق شد نشست بعدی در 29 آبان در این شهر برگزار شود.

چهارشنبه و روز نخست مذاکرات ژنو، گفت‌وگوهای ایران و گروه 5+1 با ناهارکاری دو طرف آغاز شد و ساعت 8/30 به وقت تهران نیز دو طرف دور دوم مذاکرات را به ریاست ظریف و اشتون برگزار کردند. پس از آن نیز دیدارهای دوجانبه هیئت ایرانی با هیئت روسی، هیئت چینی و 3 کشور اروپایی و همچنین دیدار دو جانبه عراقچی و شرمین رئیس هیئت مذاکره‌کننده آمریکا برگزار شد.

سرگئی ریابکوف معاون وزیر خارجه روسیه و معاون وزیر خارجه چین نیز قبل از این دیدار با حضور در محل استقرار ظریف با وی دیدار و گفت‌وگو کردند.

پذیرش حق غنی‌سازی ایران چالش اصلی روز دوم مذاکرات

پنجشنبه روز دوم مذاکرات در حالی آغاز شد که گزارش‌ها و مصاحبه‌های اعضای ارشد تیم مذاکره‌کننده هسته‌ای کشورمان و نیز خود ظریف پس از پایان روز دوم مذاکرات حاکی از آن بود که چالش اصلی در ژنو 3 پذیرش حق غنی‌سازی ایران از سوی 5+1 است.

دیدارهای ظریف و اشتون

ظریف و اشتون روز پنجشنبه به مدت 5 ساعت و نیم و طی 2 دور صبح و بعدازظهر به گفت‌وگو پرداختند که قرار بود دور سوم نیز برگزار شود که به دلیل طولانی شدن جلسات داخلی 5+1 مذاکرات به تعویق افتاد و گفت‌وگوهای دو طرف به روز جمعه کشید.

ظریف پس از پایان مذاکرات با کاترین اشتون در جمع خبرنگاران حاضر شد و گفت: بحث خوبی داشتیم و وارد جزئیات موضوعات شدیم. وی تصریح کرد: البته تفاوت دیدگاه وجود دارد.

غنی سازی خط قرمز ماست

سیدعباس عراقچی پس از نشست ظریف و اشتون در روز دوم در جمع خبرنگاران با بیان این که هنوز هیچ توافقی حاصل نشده است گفت: بحث فشرده‌ای با خانم اشتون داشتیم، بسیار بحث مفیدی بود و برای اولین بار از چهارشنبه تا به حال وارد محتوای مذاکرات هم شدیم. برخی موارد جدی مورد اختلاف است که در این جلسه مورد بحث واقع شد. هنوز به مرحله‌ای نرسیده‌ایم که به طور جدی وارد متن شویم.

معاون وزیر خارجه کشورمان درباره اینکه آیا اعتماد از دست رفته، بازگشته است، گفت: به هر حال مقداری اطمینان جلب شده که خانم اشتون به‌عنوان نماینده 6 کشور صحبت می‌کند و شش کشور به ما اطمینان داده‌اند از مواضع اشتون حمایت می‌کنند و ایشان نماینده تام‌الاختیار آنهاست. اکنون برای نماز و ناهار و اینکه خانم اشتون مشورتی با بقیه اعضا داشته باشد، جلسه متوقف شد.

وی درباره برگزاری نشست با اعضای 5+1 نیز گفت: تصور ما این است که تا وقتی با اشتون به نتیجه نرسیم نشستی با دیگران نخواهد بود، چون بحث ریز مذاکراتی در یک جمع بزرگ خیلی مشکل است و لذا همه آنها به خانم اشتون وکالت داده‌اند و اشتون به نمایندگی از آنها مذاکره می‌کند.

عراقچی در پاسخ به سؤالی با بیان اینکه مذاکرات جدی شروع شده، تصریح کرد: غنی‌سازی خط قرمز ماست و به هیچ وجه متوقف نمی‌شود.

عراقچی صبح روز پنجشنبه نیز در نشست خبری در جمع خبرنگاران ایرانی گفت: برای اینکه اعتماد برگردد ما باید با یک صدا و

موضع واحد از سوی شش کشور مواجه شویم. باید اطمینان حاصل کنیم که طرف مقابل با صدا و موضع واحد در مذاکرات شرکت می‌کند و بازی بار قبل تکرار نمی‌شود که یکی موافق و یکی مخالف باشد و همچنین این اطمینان حاصل شود که زیاده‌خواهی در کار نخواهد بود و اگر هر توافقی شود مجدداً بحث‌ها باز نمی‌شود و زیاده‌خواهی صورت نمی‌گیرد. باید مطمئن شویم اصولی که تفاهم داشتیم که متضمن حقوق مردم ایران است کماکان وجود دارد و در مذاکرات رعایت خواهد شد.

وی در پاسخ به سؤال دیگری غنی‌سازی را یکی از مهمترین، حساس‌ترین و سخت‌ترین قسمت‌های مذاکره برشمرد و اینکه توسط طرف مقابل مورد پذیرش و احترام قرار گیرد، تصریح کرد: هیچ توافقی که از ابتدا تا انتهای آن غنی‌سازی ایران وجود نداشته باشد، مورد پذیرش ما نخواهد بود. حتماً توافقی را خواهیم کرد که غنی‌سازی در آن وجود داشته باشد.

عضو تیم مذاکره‌کننده هسته‌ای درباره اظهارات شرمن که گفته تحریم‌های نفتی و بانکی برداشته نمی‌شود، با بیان اینکه این اظهارات را ندیده‌ام، اعلام کرد: اقدامات دو طرف در گام اول متعادل و متناسب با هم است. اینگونه نیست که قدم کوچکی در مقابل قدم بزرگی باشد. این اصل را توافق کردیم که اقدامات دو طرف در گام اول متناسب و متعادل خواهد بود. اگر ایشان یا هرکس دیگری مدعی است تحریم‌های کمی برداشته شده، مطمئن باشند اقدامات کمی از سوی ما انجام شده است.

وی تصریح کرد: تحریم‌های نفتی و بانکی بخشی از مذاکرات و اقدامات طرف مقابل در گام اول خواهد بود. «مایکل مان»، سخنگوی کاترین اشتون، مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا نیز پس از پایان روز دوم مذاکرات، گفت‌وگوهای ایران با کشورهای 5+1 را مذاکراتی «سخت، اساسی و مفصل» توصیف کرد. وی گفت که این مذاکرات در فضایی خوب برگزار شد و افزود گفت‌وگوها فردا ادامه خواهند یافت.

مذاکرات روز سوم

دور چهارم از مذاکرات 5+1 و ایران در روز سوم مذاکرات 11/30 صبح دیروز در حالی آغاز شد که کاترین اشتون مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا پس از پنجاه دقیقه مذاکره، برای مشورت با اعضای گروه پنج به علاوه یک، جلسه را ترک کرد و پس از پایان جلسه، دیدارهای مشورتی دو جانبه و چند جانبه گروه 5+1 برگزار شد.

منابع آمریکایی مستقر در ژنو پس از برگزاری نشست ظریف و اشتون در روز سوم مذاکرات و شروع دیدارهای مشورتی اعضای 5+1 با یکدیگر گزارش دادند که علاوه بر موضوع حق غنی‌سازی ایران، راکتور آب‌سنگین اراک نیز از مهمترین مباحث مورد اختلاف است.

برخی منابع خبری نیز گزارش دادند احتمالاً مذاکرات به روز چهارم نیز کشیده می‌شود.

همزمان با برگزاری دیدارهای مشورتی گروه 5+1 با یکدیگر وزارت خارجه روسیه نیز تایید کرد که لاوروف برای کمک به پیشرفت روند مذاکرات ایران و 5+1 به ژنو سفر می‌کند. منابع روس خبر دادند که لاوروف در ژنو علاوه بر دیدار با ظریف با اخضر ابراهیمی نیز دیدار خواهد کرد.

ظریف: 90 درصد کار جلو رفته است

وزیر امور خارجه کشورمان دیروز و پس از برگزاری نشست با اشتون در جمع خبرنگاران درباره برخی اخبار مبنی بر این که ایران با آمریکا مذاکرات پنهانی درباره عراق، سوریه و افغانستان داشته است، گفت: این خبر به طور کامل دروغ است و هیچ مذاکره‌ای جز در بحث هسته‌ای با آمریکا نداشتیم.

او با اشاره به دیدارش با اخضر ابراهیمی، نماینده سازمان ملل در امور سوریه در حاشیه مذاکراتش با 5+1 گفت: در این دیدار درباره تحولات سوریه و دیداری که قرار است هفته آینده با وزیر خارجه ترکیه داشته باشم صحبت کردم و قرار شد تماس‌های مان را با ابراهیمی ادامه دهیم.

وی درباره مذاکرات با 5+1 اظهار کرد: وارد کار جدی شده‌ایم و کار دارد پیش می‌رود. اقدامات زیادی انجام شده است و موضوعات زیادی نیز نسبتاً حل و فصل شده اما یکی دو مورد باقی مانده است که باید ببینیم راه‌حلی برای آن پیدا می‌کنیم یا خیر.

رئیس هیئت مذاکره‌کننده ایران با 5+1 درباره حضور وزیران خارجه 5+1 در ژنو تصریح کرد که «بالاخره امروز باید معلوم شود در این دور مذاکرات می‌خواهیم به نتیجه برسیم یا به بحث بیش‌تری نیاز است.

وی در پاسخ به این پرسش که مذاکرات چند درصد جلو رفته است؟ گفت: اگر بخواهیم میزان پیشرفت کار را در عدد و رقم بیان کنم، شاید 90 درصد کار جلو رفته است اما یکی دو موضوع باقی‌مانده از اهمیت زیادی برخوردار است.

وی تصریح کرد: همواره گفته‌ایم که غنی‌سازی قابل مذاکره نیست. به غنی‌سازی در خاک خود ادامه خواهیم داد. این حق ماست که آن را اعمال می‌کنیم و طرف مقابل باید به آن احترام بگذارد.

رئیس دستگاه دیپلماسی تاکید کرد: هیچ‌راه‌حلی بدون غنی‌سازی نخواهد بود.

از سرگیری مذاکرات در عصر جمعه

دور دوم مذاکرات هسته‌ای در روز سوم، بین محمدجواد ظریف، وزیر امور خارجه کشورمان و کاترین اشتون، مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا در حالی عصر دیروز برگزار شد که گفت‌وگوهای یک ساعته صبح در ساعت 10:10 دقیقه به وقت محلی متوقف شده بود.

همزمان با شروع دور دوم مذاکرات روز جمعه ظریف و اشتون برخی منابع به نقل از دیپلمات‌های غربی گزارش دادند که جمهوری اسلامی ایران و 5+1 بحث خود درباره غنی‌سازی اورانیوم را با پذیرش حقوق ایران در سند نهایی به پایان رسانده‌اند و در حال مذاکره درباره راکتور آب‌سنگین اراک هستند.

برخی منابع غربی نیز اعلام کردند وزیرخارجه چین برای شرکت در مذاکرات هسته‌ای گروه 5+1 با کشورمان امروز (شنبه دوم آذر) راهی ژنو خواهد شد. آخرین خبرها از ژنو حاکی است، دور دوم مذاکرات ظریف و اشتون در روز جمعه، ساعت 21 به وقت ایران پایان یافت. در حالی که سرگئی لاوروف وزیر امور خارجه روسیه حدود ساعت 20 به وقت ایران وارد ژنو شد، رویترز به نقل از دیپلمات‌های غربی اعلام کرد احتمال دارد امروز جان کری، وزیر امور خارجه آمریکا نیز به ژنو بیاید.